

[Oluf Pedersen.]

kr. Dertil må der, mener jeg, komme en tilsvarende nedgang i kommunernes lønningsudgifter, desuden de indirekte virkninger og eftervirkninger, når besparelsen blev brugt til ny skattnedsættelse.

Der er jo nok i dag almindelig enighed om, at skatterne påvirker pristal, lønninger og driftsomkostninger. Derimod er der delte meninger om, hvordan man kommer ud af den klemme. Problemet løses jo ikke ved, at man holder skatterne uden for pristallet. Så sent som i fjor vedtog man her i tinget en lønstigning langt ud over stigningen i pristallet. Endnu mindre kan man klare problemet ved at kravle udenom ved mere eller mindre umulige forslag om at låse pristal og lønninger fast. Problemet kan derimod løses, hvis man oprettholder pristalslønningerne i fuldt omfang, men fører en politik, som driver priserne ned. Man skal altså drive pristallet ned, og det er det, vort lovforslag tilsigter.

For at løse problemet skal vi altså kende denne vej, og det er derfor nødvendigt at gøre sig klart, hvordan grundskyld forbundet med en formueafgift, til afløsning af den bestående grundværdi, med dertil svarende skattnedsættelse vil påvirke pristal, lønninger og omkostninger.

Lad mig først gøre opmærksom på, at det er helt forkert at betragte jordrenten som en realkapital, der skal finansieres gennem kreditforeninger. Den samfunds-skabte jordrente bør inddrages ved en årlig afgift og slet ikke kapitaliseres. Den skal i alle tilfælde svares, og byrden øges ikke, fordi den indgår til fællesskabet, i stedet for at den betales til privatkapitalen; går den til fællesskabet, vil den naturligvis give mulighed for skattnedsættelse. Hvis vi åbner adgang til afløsning, vil det ikke øge byrden; dette vil heller ikke ske ved en grundstigningsafgift, der ved salg mindsker ejendommens salgspris. Derfor kan det slås fast, at grundskylden ikke vil drive omkostningerne op; den vil ikke, bortset fra hvor der er bunden husleje, medføre en stigning i pristallet og vil ikke give højere offentlige udgifter.

Dertil kan føjes, at selv om man, som vi foreslår det, i en overgangstid inddrager ca. en femtedel af al formueafkastning —

deromkring bliver det ved en afgift på 1 pct. — er det et beløb, som meget nær svarer til jordrentens andel i disse formuer, og så vil det heller ikke øge den rente, der skal betales af gælden. Vi ved, at kapitalmagten tager alt det udbytte, den kan få, tager alt, hvad den magter, og vi ved, at dens magt ved vort lovforslag ikke vil øges, men tværtimod mindskes.

Derfor vil hverken den foreslåede grundstigningsskyld eller vort forslag om afløsning af jordværdien fra 1950 ved en midlertidig formueafgift drive pristal eller lønninger eller omkostninger op — dette blev da også fastslået i grundskyldskommissionen — medens derimod den lettelse i skatter på arbejde og forbrug, som herved muliggøres, vil drive både pristal, lønninger og omkostninger ned, hvorved der åbnes mulighed for igen at nå til en ny skattnedsættelse, fordi de offentlige udgifter jo derved vil falde. Med den automatiske pristalslønregulering, vi har, vil den komme ganske af sig selv, blot vi sørger for dette ene, en skattnedsættelse. Prisnedgangen følges af lønnedgang, men da priserne falder først, sker der for så vidt ingen nedgang i reallønnen.

Hvor stor skattnedsættelsen efter vort forslag kan blive, kan ikke angives i bestemte tal, men det kan dog siges, at statens formindskede udgift til statsfinansiering mindst vil svare til den afløsning, som sker imod kontant. Det drejer sig som sagt om ca. 300 mill. kr. årlig. Men dertil kommer, at ligesom skatterne fører nye skatter med sig, fordi de offentlige udgifter stiger, så vil skattnedsættelsen, fordi den driver de offentlige udgifter ned, være vejen til nye skattnedsættelser. Selv om vi kun regner med en nedgang i skatterne på 300 mill. kr. i første omgang, så vil dette hurtigt gennem de skattnedsættelser, det medfører, vokse til det dobbelte, til 600 mill. kr., svarende til 500 kr. pr. familie om året, og det er, hvad jeg er gået ud fra i mine beregninger. Det vil svare til, hvad der skal betales af en formue på 50 000 kr., og det vil sige, at de 9 tiendedele af skatteyderne vil få lettelse, fordi deres formuer er mindre. Dette gælder både for by og land. De, der umiddelbart får forøget byrde, er de bedst